

Nationalbibliografien 2022 – rapportering fra DBC

DBC udarbejder Dansk bogfortegnelse, Dansk billedfortegnelse, Dansk lydfortegnelse, Danske musikoptagelser, Dansk artikelindeks, Dansk anmeldelsesindeks og Danske musikanmeldelser.

Det samlede antal registreringer i 2022 i de nationalbibliografiske fortegnelser, der udarbejdes af DBC, ligger lidt under niveauet fra 2021. De kontraktmæssige servicemål for nationalbibliografien er dog fortsat mere end opfyldt. Det skyldes, at servicemålene indeholder en vægtning af de faktiske registreringer.

Registreringstiden opfylder for alle materialetyper på nær lyd og artikler (jf nedenfor) kravet om en årlig gennemsnitlig registreringstid på max. 4 uger, som beskrevet i den nationalbibliografiske opgavebeskrivelse.

Dansk bogfortegnelse

Antallet af titler er igen steget – der er registreret ca. 1200 fysiske bøger mere end i 2021.

KB's pligtaflevering har i 2022 iværksat en mere systematisk afvikling af den pukkel, der hobede sig op under nedlukningen i 2020.

Opfølgningen har udfordret DBC's produktionsstyring, idet der i perioder hvor modtaget normalt er lavere (og der afholdes ferie) fortsat har været et højt modtag.

I kombination med materialernes kompleksitet registreringsmæssigt, der generelt er højere på bøger der modtages fra pligtafleveringen (færre regulære forlagsudgivelser men flere korporationsskrifter, udenlandske materialer etc.), har konsekvensen været en øget registreringstid.

Den gennemsnitlige registreringstid overholdes fortsat set hen over året, men i perioder er det valgt at prioritere biblioteksrelevante titler fremfor pukkelafvikling for at kunne levere aktualitet til bibliotekerne.

Omfanget af bøger i onlineform er fortsat stabilt set i forhold til de foregående år. Hvor der sidste år sås et fald i *Dansk bogfortegnelse – retrospektivt* er dette igen i stigning. *Dansk bogfortegnelse – retrospektivt* dækker mere end 5 år gamle fysiske bøger, der laves digitale kopier af og som der – uberørt af menneskehånd - automatisk dannes kopiposter på ud fra bogens registrering.

Dansk billedfortegnelse

Tallene er fortsat stabile, men hvor der sidste år sås en tendens til transformation fra fysisk form til online er det vendt i år. Der er fald i online materialer og stigning i omfang af fysiske materialer. Stigningen skyldes primært, at der er kommet gang i indsendelse af film fra pligtafleveringen igen efter Corona.

Dansk lydfortegnelse

Registreringstiden for året er 5,02 uge. Årsagen hertil er en kombination af en samlet prioritering af registreringsressourcer til bogområdet for at afvikle puklen fra pligtafleveringen og et stigende antal podcasts. Podcasts er mere ressourcekrævende end registreringen af en lydbog. Det er de samme medarbejdere, der registrerer bøger og lyd.

Mængden af lydbøger synes samlet set at have stabiliseret sig,

Af opgavebeskrivelsen for nationalbibliografien fremgår, at bl.a. podcasts registreres i begrænset omfang, uden at "begrænset omfang" er nærmere defineret. Historisk refererer det til de kvoter, der blev aftalt ved inkluderingen af netområdet i nationalbibliografien under den gamle aftale. Her var kvoten på 100 pr år.

Omfanget af podcasts har en stigende tendens. Hidtil har vi valgt at optage de titler, der indgår i eReolen uanset antal: i 2020: 281 titler, 2021: 391 titler, 2022: 422 titler.

Danske musikoptagelser

Mængden af musikoptagelser er pt. relativt stabil. Der modtages i begrænset omfang titler via pligtafleveringen, men pligtafleveringen er efter at have afsluttet afvikling af Corona-pukkel nu i gang med at genoptage at rykke udgiverne for materialer.

Dansk artikelindeks, Dansk anmeldelsesindeks og Danske musikanmeldelser.

I modsætning til de øvrige nationalbibliografiske fortegnelser er der her tale om selektive fortegnelser, hvor en række relevante årbøger, tidsskrifter og aviser er udvalgt af et rådgivende udvalg med repræsentanter fra bibliotekerne og indekseres.

Det samlede antal registreringer er faldet efter en opstramning af optagelsen på avisområdet. Der er sket en øgning i antallet af avisartikler gennem de senere år. Optagelseskriterierne nævner et omfangskriterium som eneste parameter med ganske få undtagelser. Praksis gennem årene har dog været at udelade artikler, der ikke skønnes relevante for fremtidig genfinding, fx reportager, personlige sygehistorier og sponsorerede artikler. Denne praksis er i 2022 blevet strammet op. Derudover registreres artikler selektivt, når der er mange avisartikler om det samme emne. Disse tiltag er lavet for at få den bedst mulige repræsentation af artikler registreret og dermed give den bedste nytteværdi for brugerne i lyset af, at det er en selektiv fortegnelse. Desuden sikrer det, at avisområdet ikke vokser voldsomt på bekostning af artikler i tidsskrifter.

I forbindelse med Corona sås et stigende træk på onlineressourcer og DBC opprioriterede derfor dette område med fokus på løbende og hurtig registrering. Dette er fortsat relevant. I uddannelsessammenhæng efterspørges ofte her og nu adgang, hvorfor vi fortsat prioriterer området.

Registreringstiden: Halvdelen af samtlige registreringer er avisartikler, der registreres fra dag til dag. Dette efter ønske fra bibliotekerne om aktualitet på dette område. I beregningen af gennemsnitlig registreringstid indgår aviser ikke. Gennemsnitstiden er således ikke en gennemsnitstid for hele området, men alene for tidsskrifter og årbøger og ville have været langt lavere, hvis hele området indgik.

DBC har fortsat fokus på området med henblik på at nedbringe registreringstiden også for fysiske tidsskrifter og årbøger, selvom den nationalbibliografiske forpligtelse samlet set opfyldes for området, når man medtager avisartikler.